

Farma zvířat

- Autor: George Orwell
- Literární žánr: více žánrů – politická bajka, alegorie
- Literární druh: próza
- Časoprostor: 50. léta 20. století, Anglie – venkov
- Kontext autorovy tvorby (v jakém období působil): 1. polovina 20. století
- Kompozice: chronologická, členění do kapitol

Životopis autora

- Narozen v Indii, s matkou se přestěhoval do Anglie
- Jeho knihy a eseje se netýkají jen politiky, ale komentují život své doby
- V komunistickém Československu byl na seznamu zakázaných autorů, knihy nemohly oficiálně vycházet
- Další dílo: 1984

Postavy

- Pan Jones: majitel Panské farmy, ke zvířatům není zrovna vstřícný
- Prase Major: staré, nemocné prase, které před smrtí vyburcuje ostatní k revoluci, vzpouře proti Jonesovi. Představitel Lenina
- Prase Napoleon: Vůdce ostatních zvířat. Vymýšlí pravidla pro ostatní a sám se jimi neřídí. Představitel Stalina. Podvodník, zrádce, pokrytec
- Prase Kuliš: konkurent Napoleona, přetahují se spolu o moc. Snaží se o modernizaci farmy. Napoleon ho ale nakonec vyžene. Představitel Trockého. Chytrý, čestný, dobré nápady
- Psi: vycvičený pomocníci Napoleona. Představují tajnou policii
- Ovce: hloupá zvířata, která jen opakují naučené fráze
- Koně: pracují a udělali by cokoli, aby farma vzkvétala. Věří, že jsou si všechny zvířata rovna
- Boxer: kůň, největší dřič, idealista, čestný, pracovitý
- Pišťík: prase, pravá ruka Napoleona, lhář
- Osel Benjamin: moc dobře chápe celou situaci, ale nevidí způsob jejího řešení
- Krkavec: znázorňuje věřícího, který nemá ve společnosti důležité místo, ale nejde se ho zbavit
- Lidé: kapitalisté, vykořisťovatelé

Jazykové prostředky

- Spisovná čeština
- Bajka obsahuje barvitě popisy, častá je přímá řeč a dialogy
- Vyprávění je v er-formě

Témata, motivy

- Příběh zvířat na farmě v Anglii, skrytá kritika komunismu a Sovětského svazu
- Řeč jako nástroj moci, rebelie, hloupost, proradnost, totalita, politika, pokrytectví

Tropy a figury

- Metafora – psi jako hlídači, kůň jako dřič, ovce jako nepřemýšlející masa

Obsah díla

Na Panské farmě se pan Jones nestará dobře o zvířata. Často pije alkohol a zvířata trpí i hladem. Jednoho dne starý kanec Major vysloví myšlenku revoluce a naučí zvířata píseň Zvířata Anglie. Revoluci zvířata po jeho smrti zrealizují a vyženou pana Jonese i s jeho manželkou. Vedení farmy se ujmou prasata a farma je přejmenována na Farmu zvířat.

Prasata zavedou politický systém animalismus a sepíší sedm přikázání:

1. Každý, kdo chodí po dvou nohách, je nepřítel
2. Každý, kdo chodí po čtyřech nohách nebo má křídla, je přítel
3. Žádné zvíře nesmí chodit oblečené
4. Žádné zvíře nesmí spát v posteli
5. Žádné zvíře nesmí pít alkohol
6. Žádné zvíře nesmí zabít jiné zvíře
7. Všechna zvířata jsou si rovna

Pro hloupé ovce jsou přikázání shrnuta do jedné věty: "Čtyři nohy dobré, dvě nohy špatné."

Ze začátku jsou zvířata spokojená, daří se jim lépe než dříve. Dokonce i v Bitvě u kravína odrazí první útok lidí. Prasata se ale postupně začnou upřednostňovat.

Kuliš plánuje postavit větrný mlýn, ale má spory s Napoleonem. Když se o stavbě mlýna hlasuje, Napoleon pošle na Kuliše své vychované psi, kteří Kuliše vyženou z farmy.

Napoleon nakonec rozhodne, že se mlýn postaví. Před jeho dokončením ho ale shodí vichřice. Za zničení mlýnu určí Napoleon viníka Kuliše. Od téhle chvíle zvířata přičítají všechny problémy Kulišovi. Některá zvířata jsou i zabita za spolupráci s Kulišem.

Prasata postupně mění přikázání. Zvířatům se to zdá divné, ale nakonec uznají, že se jen mýlí.

Lidi znovu na farmu zaútočí a zničí již opět téměř hotový mlýn. Při další stavbě větrného mlýna se Boxer ztrhne a prasata ho nechají odvést na jatka. Některá zvířata si všimla, že Boxer byl odvezen řeznickým autem, Pištík jim ale řekl, že se jednalo o doktora, který jen odkoupil auto od řezníka.

Prasata chodí teď po dvou nohách a všechna přikázání změnila v jedno nové: *Všechna zvířata jsou si rovna, ale některá jsou si rovnější.*

Nakonec sedí prasata s lidmi u stolu, pijí alkohol a hrají karty. Lidé obdivují režim prasat. Prasata slavnostně oznámí přejmenování farmy na Panskou farmu. Teď už není možné rozeznat prasata od lidí.

Další autoři působící v tomto období (1. polovina 20. století)

- Erich Maria Remarque – Na západní frontě klid
- Antoine de Saint-Exupéry – Malý princ
- Romain Rolland – Petr a Lucie
- Ernest Hemingway – Stařec a moře
- G. B. Shaw – Pygmalion

- Bohumil Hrabal – Slavnosti sněženek
- Ota Pavel – Smrt krásných srnců
- Karel Poláček – Bylo nás pět

- Karel Čapek – Bílá nemoc, Matka